

CZY PROJEKTOWANE ZMIANY W TRYBIE ZWALNIANIA DORADCÓW PODATKOWYCH Z TAJEMNICY ZAWODOWEJ SĄ ZASADNE?

CZY PROJEKTOWANE ZMIANY W TRYBIE ZWALNIANIA DORADCÓW PODATKOWYCH Z TAJEMNICY ZAWODOWEJ SĄ ZASADNE?

Rządowy projekt zmian do ustawy o doradztwie podatkowym zakłada zmianę art. 180 § 2 kodeksu postępowania karnego.

Według projektu rządowego doradcy podatkowi zostaliby zrównani w prawach z adwokatami i radcami prawnymi w zakresie trybu zwalniania z tajemnicy zawodowej. Minister Sprawiedliwości w stanowisku z dnia 26 marca 2009 r. projektowane zmiany art. 180 § 2 kodeksu postępowania karnego uznaje za całkowicie niezasadne.

Obecnie doradcę podatkowego może zwolnić z obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej prokurator lub sąd postanowieniem, na które nie służy zażalenie. Adwokaci i radcowie prawni, podobnie jak notariusze, dziennikarze i lekarze, zwalniani są wyłącznie postanowieniem sądu, na które służy zażalenie.

Doradcy podatkowi w zakresie wykonywania swojego zawodu podlegają takim samym rygorom, jak adwokaci i radcy prawni wykonujący czynności doradztwa podatkowego.

Wszystkie te zawody obejmuje ustawowy obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej. Obywatel powierzający swoje sprawy podatkowe któremukolwiek z powyższych zawodów zaufania publicznego ma prawo oczekiwać takiej samej ochrony prawnej dla udzielanych informacji, dotyczących jego życia prywatnego.

Przypomnijmy, że nie są to tylko informacje o charakterze majątkowym. Prawo podatkowe odwołuje się często do sytuacji rodzinnej podatnika, do jego stanu cywilnego, wykształcenia etc. Ogromne znaczenie ma również fakt, że określone zachowania podatnika mogą rodzić odpowiedzialność karno-skarbową. Pozyskiwane przez doradcę podatkowego informacje winny być zatem chronione w ten sam sposób, jak te same informacje przekazane adwokatowi czy radcy prawnemu.

Podstawowym argumentem użytym przez Ministra Sprawiedliwości w przywołanej wyżej opinii jest to, że doradcy podatkowi nie wykonują funkcji publicznych, więc nie mogą podlegać takim samym regulacjom, jak adwokaci i radcy prawni. Jest to pogląd niemający oparcia w obowiązującym stanie prawnym.

Doradcy podatkowi, podobnie jak adwokaci i radcowie prawni, są profesjonalnymi pełnomocnikami w rozumieniu ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi oraz mają ustawowy obowiązek świadczyć pomoc prawną w sprawach obowiązków podatkowych w zakresie tzw. prawa pomocy. Zatem wykonują funkcje publiczne, co uszło uwadze resortowi sprawiedliwości, wyrażającemu sprzeciw wobec projektowanych zmian w ustawie o doradztwie podatkowym.

Obowiązek świadczenia prawa pomocy przez doradców podatkowych w postępowaniu przed sądami administracyjnymi powinien, moim zdaniem, wykluczać „zwykły” tryb zwalniania z tajemnicy zawodowej. Obecny stan prawny, w którym obywatel korzystający z prawa pomocy nie ma takich samych gwarancji procesowych, co do zachowania poufności informacji przekazywanych wyznaczonemu profesjonalnemu pełnomocnikowi, trudno uznać za zgodny z konstytucyjną zasadą równości. Zmiana art. 180 § 2 kodeksu postępowania karnego, proponowana przez autora nowelizacji – Ministra Finansów, niweluje to zróżnicowanie.

Projektowane zmiany w trybie zwalniania doradców podatkowych z tajemnicy zawodowej są uzasadnione również koniecznością implementacji tzw. dyrektywy usługowej. Dyrektywa usługowa nakłada na Polskę obowiązek dokonania zmian legislacyjnych, mających na celu umożliwienie prowadzenia działalności multidyscyplinarnej również w zakresie zawodów regulowanych, do jakich należą zawody adwokata, radcy prawnego i doradcy podatkowego.

Multidyscyplinarność jest ponadto potrzebą chwili na runku usług prawniczych i doradczych, co dostrzegają również przedstawiciele środowisk adwokatów i radców prawnych. Takie stanowisko wyraziła np. Krajowa Rada Radców Prawnych w uchwale nr 52/VII/2009 z dnia 28 lutego 2009 r. Trudno sobie jednak wyobrazić działanie spółki multidyscyplinarnej z udziałem adwokatów, radców prawnych i doradców podatkowych, w której wspólnicy mają różne tryby zwalniania z tajemnicy zawodowej.

Należy podkreślić, że proponowana zmiana art. 180 § 2 kpk spotkała się z pozytywną opinią Rady Legislacyjnej przy Prezesie Rady Ministrów RP (opinia z dnia 11 maja 2009 r.), zatem jest zmianą przemyślaną i konieczną. Trudno zrozumieć, dlaczego resort sprawiedliwości nie dostrzega konieczności dostosowania ustaw regulujących wykonywanie zawodów adwokata i rady prawnego do postanowień dyrektywy usługowej oraz wymogów rynkowych.

Mam nadzieję, że po konsultacjach z tymi samorządami i ponownym przeanalizowaniu sprawy Minister Sprawiedliwości zmieni swoje stanowisko.

Marek Kwietko-Bębnowski

Wiceprzewodniczący Krajowej Rady Doradców Podatkowych